Управносудска пракса, приказана у овој публикацији, по вредносној концепцији не обухвата судске одлуке донете у периоду политичког система социјалистичког радничког и друштвеног самоуправљања. Ова судска пракса је „правно ирелевантна“, јер нема легитимну „употребну вредност“ код актуелног управног одлучивања. Определили смо се да временска граница буде почетак рада Управног суда и Врховног касационог суда од 1. јануара 2010. године, уз аргумент да се од тада може говорити о правно и вредносно конзистентној управносудској пракси.

ПРИМЕНА ПРОПИСА – СУДСКА ПРАКСА

www.slglasnik.com
9 788651 928669

Одабране одлуке Управног суда, Врховног касационог суда и Уставног суда донете од 2010. године
Стеван Лилић

ПРИМЕНА ПРОПИСА – СУДСКА ПРАКСА

УПРАВНОСУДСКА ПРАКСА

Одабране одлуке Управног суда, Врховног касационог суда и Уставног суда донете од 2010. године

КЊИГА ПРВА

Стеван Лилић

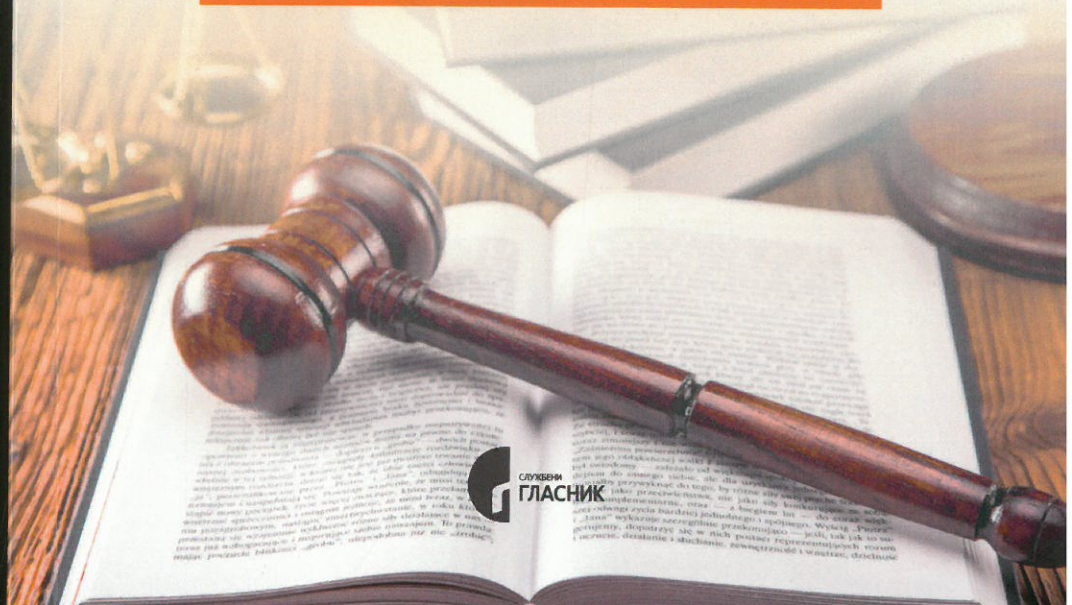

Службени ГЛАСНИК

Стеван Лилић

УПРАВНОСУДСКА ПРАКСА

Одабране одлуке Управног суда, Врховног касационог суда
и Уставног суда донете од 2010. године

Књига прва

Правна библиотека

Едиција

Примена прописа – судска пракса

Уредник

Мијодраг Радојевић

Рецензенти

Катарина Андрић-Манојловић, судија Врховног касационог суда (судија Уставног суда, 2007–2016)

мр Никола Китаровић, судија Управног суда

Главни и одговорни уредник

Др Јелена Триван

Проф. др Стеван Лилић

УПРАВНОСУДСКА ПРАКСА

Одабране одлуке Управног суда, Врховног касационог суда и Уставног суда донете од 2010. године

Књига прва

Службени ГЛАСНИК

© ЈП Службени гласник, Београд, 2022
www.slglasnik.com

САДРЖАЈ

Предговор 7

1. Управни поступак (члан 1. ЗУП) 11
2. Управна ствар (члан 2. ЗУП / члан 5. ЗУС 2009) 17
3. Општи и посебан управни поступак (члан 3. ЗУП) 27
4. Употреба језика и писма (члан 4. ЗУП) 37
5. Основна начела управног поступка (чл. 5–15. ЗУП) 41
6. Управни акт (чл. 16–17. ЗУП) 79
7. Гарантни акт (чл. 18–21. ЗУП) 99
8. Управни уговор (чл. 22–26. ЗУП) 103
9. Управне радње (чл. 27–28. ЗУП) 109
10. Издавање уверења (чл. 29–30. ЗУП) 113
11. Пружање јавних услуга (чл. 31–32. ЗУП) 121
12. Надлежност за вођење поступка органа (чл. 33–38. ЗУП) 127
13. Службено лице (чл. 39–41) 145
14. Сарадња и службена помоћ (чл. 42–43. ЗУП) 155
15. Странка, пуномоћници и заступници (чл. 44–55. ЗУП) 161
16. Општење органа и странака (чл. 56–65. ЗУП 2016) ... 189
17. Обавештавање (чл. 66–71. ЗУП) 217
18. Достављање (чл. 72–78. ЗУП 2016) 225

19. Рокови (чл. 79–81. ЗУП 2016) 239
20. Враћање у пређашње стање (чл. 82–83. ЗУП) 253
21. Трошкови поступка (чл. 84–89. ЗУП) 263
22. Покретање поступка и захтеви странака (чл. 90–99. ЗУП) 283
23. Поравнање (члан 99) 301
24. Прекид и обустављање поступка (чл. 100–101. ЗУП) 305
25. Утврђивање чињеница (чл. 102–106. ЗУП) 315
26. Претходно питање (чл. 107–108. ЗУП) 337
27. Усмена расправа (чл. 109–115. ЗУП) 347
28. Доказивање (чл. 116–135. ЗУП) 355
29. Решење (чл. 16. и 136–145. ЗУП) 387
30. Приговор (чл. 147–150. ЗУП) 449
31. Жалба (чл. 151–161. ЗУП) 455
32. Мењање и поништавање решења у вези са управним спором (члан 175. ЗУП) 505
33. Понављање поступка (чл. 176–182. ЗУП) 509
34. Поништавање коначног решења (члан 183. ЗУП) 553
35. Укидање решења (члан 184. ЗУП) 579
36. Поништавање, укидање или мењање правноснажног решења на препоруку Заштитника грађана (члан 185. ЗУП) 587
37. Извршење – управно извршење (чл. 190–206. ЗУП) ... 591
38. Прекршајна одговорност (чл. 207–208. ЗУП) 633
39. Спровођење закона (чл. 209–211. ЗУП) 637
40. Прелазне и завршне одредбе (чл. 212–217. ЗУП) 643

Садржај сентенци 655

Белешка о аутору 695

ПРЕДГОВОР

Актуелна управносудска пракса обухвата судску праксу судова који у одговарајућим поступцима врше судску контролу законитости управних аката и процедуре њиховог доношења. Пре свега то су Управни суд, Врховни касациони суд и Уставни суд. Код селекције репрезентативних одлука ових судова руководили смо се како применљивим вредносним стандардима, тако и одговарајућим временским оквирима.

Управносудска пракса која је приказана у овој публикацији по вредносној концепцији не обухвата судске одлуке донете у периоду политичког система социјалистичког радничког и друштвеног самоуправљања, као ни одлуке донете за време Савезне Републике Југославије, која као провизоријум није била призната као чланица Уједињених нација. Судска пракса ових институција са правног становишта данас представља „правно ирелевантну" судску праксу која нема легитимну „употребну вредност" код актуелног управног одлучивања. Због тога је са концептуалног становишта логично да се правно ирелевантна судска пракса и судске одлуке из данас непостојећих правно-политичких система, непостојећих судова и неважећих закона не могу, и не смеју, користити као релевантна судска пракса. Јер, заиста каква је правна употребна вредност, рецимо, одлуке Врховног суда Народне Републике

Југославије (Уж.-10165/61) из 1962. године или одлука Врховног суда Социјалистичке Републике Босне и Херцеговине (ВС БиХ У-2701/71) из 1971. године (које се у неким коментарима ЗУП наводе као „судска пракса" за наше судове данас).

Одређена дилема код селекције управносудске праксе јавила се у вези са одређивањем временског оквира. Не улазећи у овом приликом у појединости, определили смо се да гранична буде 2010. година. Између осталог имајући и ове околности у виду, определили смо се за ту временску границу, уз аргумент да су од 1. јануара те године почели са радом Управни суд и Врховни касациони суд и да у том контексту може да се говори о правно и вредносно конзистентној управносудској пракси. У том смислу, управносудска пракса у оквиру ове публикације пре свега обухвата одабране одлуке Управног суда, Врховног касационог суда и Уставног суда, донете од 2010. године до данас, уз неколико егземпларних одлука других судова.

Један од главних прокламованих циљева новог ЗУП јесте, да се у складу са хармонизацијом нашег управног законодавства са европским правним стандардима повећа „регулаторна сигурност за грађане и привреду", тако што ће да се поједноставе управне процедуре и смањи број посебних управних поступака у секторским законима. Кренуло се, међутим, у супротном смеру: Регистар административних поступака као јединствена база свих административних поступака које спроводе органи јавне управе наводи чак 2.600 разних „активних" управних поступака.

Користимо прилику да подсетимо да је од усвајања и почетка примене новог Закона о општем управном поступку прошло више од шест година. За то време показало се да највећи број тзв. иновација, није нашао своју примену у пракси. Између осталог до сада није забележен ниједан случај доношења гарантног акта, склапања управног уговора или поступања по приговору у вези са управним радњама

или пружањем јавних услуга непосредно на основу одредби новог ЗУП. Између осталог, због конфузије у пракси коју је ЗУП створио у вези са управним уговорима хитно је интервенисано аутентичним тумачењем члана 22. ЗУП у смислу да се до даљег наставља примена одредаба посебних закона који регулишу ову материју.

Из наведених разлога, управносудска пракса која се према одредбама ЗУП односи на гарантни акт, склапање управног уговора или поступање по приговору у вези са вршењем управних радњи и пружањем јавних услуга у новоуведеном управном поступању готово да нема, односно такви случају се до сада нису појављивали у управносудској пракси наших судова. С друге стране, будући да је одредбом члана 213. новог ЗУП прописано да ће се поступци који до почетка примене новог закона нису окончани, окончати према одредбама ЗУП који се примењивао до почетка примене новог ЗУП. Код судске праксе поводом одредбе ЗУП из 2016. године, наведена је и одговарајућа одредба ЗУП из 1997. године.